

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Množství větší než malé, aneb kolik je možné držet omamných a psychotropních látek pro vlastní potřebu

Dle Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost je konzumace konopí (marihuany) v ČR na vzestupu, kdy dle závěru výzkumu konaného v roce 2012 bylo zjištěno, že 27,6% populace někdy užilo konopí (marihuanu), mezi mladými lidmi ve věku 15-34 let celoživotní prevalence[1] činila 46,4%. 9,2% respondentů užilo konopí v posledních 12 měsících a 4,4 % v posledních 30 dnech. U mládeže ve věku 15-24 let, kde byla prevalence nejvyšší, to bylo v posledních 12 měsících 23,3% a v posledních 30 dnech 11%.[2]

Tyto statistiky, poměrně vysoké pokud je srovnáme se zbytkem Evropy, mne vedli k závěru, že informace o tom kolikže vlastně člověk může mít omamných a psychotropních látek (dále jen OPL) u sebe, je informace relevantní pro velkou skupinu osob a čtenářů. Není možné ani pominout, že stanovení „malého“ množství, které ještě člověk může přechovávat aniž by naplnil skutkovou podstatu přečinu dle § 284 tr. zákoníku, podléhá v poslední době poměrně bouřlivému vývoji a to v souvislosti se zásahem Ústavního soudu, který zrušil způsob stanovování množství většího než malé u OPL, na což reagoval promptně Nejvyšší soud, který svým stanoviskem se v době poměrně nedávné pokusil vnést řád a předvídatelnost do soudních rozhodnutí pro občany a „příležitostné uživatele“ OPL.

Už na začátku svého článku bych chtěl upozornit, že není zákonem povoleno držet (přechovávat), byť pro vlastní potřebu, žádné množství OPL. Jakékoliv přechovávání OPL i v množství menší než malém naplňuje skutkové znaky přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi a to přestupku podle § 30 odst. 1 písm. j) z.č. [200/1990](#) Sb. Nicméně s ohledem na subsidiaritu trestní represe je trestným činem jen jednání, při kterém osoba přechovává množství větší než malé. To však neplatí pokud nepůjde o přechovávání (osobní držbu pro vlastní potřebu), ale o jakékoliv jiné nakládání s OPL, které upravuje § 283 tr. zákoníku a to neoprávněnou výrobu, dovoz, vývoz, průvoz, nabídnutí, zprostředkování, prodej nebo jakékoliv jiné opatření nebo pro jiného přechovávání OPL. V tomto případě, který trestní právo vnímá jako společensky škodlivější a je tedy nutné společnost proti těmto formám jednání intenzivněji chránit, proto jakékoliv množství OPL, i množství malé, je naplněním skutkové podstaty trestného činu.

V článku se tedy budu věnovat jednak vymezení předmětného pojmu „**množství větší než malé**“ jak v rovině teoretické, tak v rovině konkrétní a to včetně kvantitativního vymezení dle současné právní praxe. Jednak poukážu na vývoj tohoto institutu v rámci právního řádu s ohledem na judikaturu soudů.

Vývoj právní úpravy

Pojem „množství větší než malé“ (míněno omamné a psychotropní látky dále jen OPL) byl do českého právního řádu zaveden novelou trestního zákona z.č. [140/1961](#) Sb. a to **zákonem č. [112/1998](#) Sb.**, kdy tato souvisela a stále souvisí s problematikou držení OPL pro vlastní potřebu. Tato novela rozšířila a zpřísnila trestnost zneužívání OPL a nově upravila, byť v různé míře, téměř všechny

skutkové podstaty, které primárně slouží k trestněprávnímu postihu pachatelů tzv. drogové trestné činnosti, tak jak je známe dnes. Nejzásadnější změnou, jak už bylo výše uvedeno, bylo zařazení nové skutkové podstaty § 187a trestního zákona (z.č. [140/1961](#) Sb.), která zavedla do trestního zákona trestnost držení OPL pro vlastní potřebu. Ne, že by v dřívější době bylo držení OPL v souladu se zákonem, nicméně bylo koncipováno jinak. Již od roku 1950 v ustanovení § 197-198 trestního zákona, ve znění z.č. 86/1950 Sb. bylo trestné jakékoliv přechovávání OPL, bez stanovení minimální hranice. Změnu přinesla novela provedená zákonem č. [175/1990](#) Sb., která odstranila trestní postih přechovávání OPL pro svou potřebu v jakémkoliv množství, neboť podle novelizovaného znění bylo trestné jen přechovávání omamné nebo psychotropní látky pro jiného. Tento stav poté změnila již výše uvedená novela, provedená zákonem č. [112/1998](#) Sb., současně se zavedením pojmu, který kvantifikuje držení OPL pro vlastní potřebu jako „množství větší než malé“.

Vymezení pojmu množství větší než malé u OPL

Od počátku si odborná veřejnost, ale i právní laikové, kladli otázku, co to je „množství větší než malé“, nebo spíše kolik to je? K tomuto je nutné říci, že obecně toto množství vymezil **Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí 3Tz 203/99 ze dne 16.2.2000**, kdy konstatoval, že „malé množství omamných a psychotropních látek lze vymezit tak, že se tím rozumí individuálně určená denní dávka omamné nebo psychotropní látky v množství obvyklém pro konkrétní osobu užívající tyto látky, která odpovídá stupni její závislosti na těchto látkách, aniž je způsobila vážně ohrozit zdraví nebo život této osoby“.

Definice množství větší než malé u OPL se stala taktéž podstatnou i z pohledu vymezení dalších kvantitativních hranic, se kterými se setkáváme u tohoto druhu trestné činnosti. Tento znak je základem pro výklad navazujících znaků spáchání trestného činu „ve větším rozsahu“, „ve značném rozsahu“ a „ve velkém rozsahu“ ve smyslu § 283 odst. 2 písm. c), d), odst. 3 písm. c), d) tr. zákoníku a § 284 odst. 3, 4 tr. zákoníku.

Základní cíl snah o kvantifikaci hranice „množství větší než malé“ byl ten, aby posuzování uvedených znaků rozsahu při aplikaci dotčených ustanovení trestního zákoníku bylo jednotné, tedy koneckonců aby se výkon spravedlnosti bez důvodů vyplývajících z konkrétních okolností případu nelišil, a existovala zde předvídatelnost soudních rozhodnutí.

Vývoj definice hranic pro stanovení „množství větší než malé“ u OPL prošel zajímavým vývojem. Na jedné straně potřeba pružně reagovat a reflektovat na nové a nové formy OPL, na straně druhé právní jistota a střet oprávnění moci zákonodárné a soudní. Od počátku byly možné dva přístupy:

- 1. Vymezit tuto hranici OPL **paušálně** bez ohledu na to, jaké může mít toto množství drogy účinek na konkrétní osobu.

Takový přístup vyžadoval blanketní normu v trestním zákoně se zmocněním například pro vládu, aby ve svém nařízení stanovila onu hranici množství pro různé druhy drog v podstatě obdobně, jako je tomu v příloze k závaznému pokynu policejního prezidenta ze dne 9. 12. 1998 č. 39/1998.

- 2. Vymezit rozhodné množství **individuálně**, podle konkrétních okolností případu a osoby pachatele.[3]

Paušální přístup je levnější, snáz aplikovatelný pro orgány činné v trestním řízení a je zde větší předvídatelnost soudního rozhodnutí. Oproti tomu individuální přístup je spravedlivější, nicméně delší pokud jde o dobu dokazování a nákladnější. Teorie i praxe v dřívějších letech dospěla k závěru, že k trestnímu postihu je třeba takového množství přechovávané drogy či jedu, které znamená *zvýšené nebezpečí pro zdraví nebo život člověka*. Přitom bylo nezbytné zvažovat i stupeň případné

závislosti konzumenta na užívání drog, neboť denní dávka drogy u závislého člověka je do značné míry individuální. Určit toto množství bylo otázkou znaleckou. Nicméně teorie pracovala i s verzí, kombinace obou popsaných způsobů pro vymezení hranice množství většího než malého. [4]

První kvantifikace hranice „množství většího než malého“ byla provedená závazným **pokynem policejního prezidenta č. 39/1998 ze dne 9. prosince 1998**, kterým se upravuje postup příslušníků Policie České republiky při odhalování protiprávních jednání souvisejících s toxikomanií, který v příloze obsahuje tabulku s těmito maximálními hodnotami: Heroin – 0,3 g (asi 10 dávek), Kokain – 0,5 g (asi 10 dávek), Amfetamin – 0,5 g (asi 10 dávek), Metamfetamin – 0,5 g (asi 10 dávek), MDMA – 1,0 g (asi 10 dávek), LSD – 0,0005 g (asi 10 dávek), THC (marihuana) – 0,3 g (asi 20 cigaret).[5] Nejvyšší státní zástupce vydal k této problematice **pokyn obecné povahy č. 6/2000 Sbírky pokynů obecné povahy NSZ (1 Spr 198/2000) ze dne 27. 4. 2000**, jímž se upravovali podrobnosti postupu státních zastupitelství při postihu trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187a tr. zákona, který také obsahuje tabulku orientačních hodnot odpovídajících znění ustanovení § 187 odst. 1, 2 tr. zákona nejčastěji se vyskytujících OPL s těmito hodnotami (první hodnota „množství větší než malé“, druhá hodnota „větší rozsah“: Heroin – 0,15 g (asi 5 dávek), 1,5 g (asi 50 dávek), Morfin – 0,3 g (asi deset dávek), 4,5 g (asi 150 dávek), Methadon – 0,3 g (asi 10 dávek), 4,5 g (asi 150 dávek), Kokain – 0,25 g (asi 5 dávek), 5 g (asi 100 dávek), THC (marihuana, hašiš) – 0,3 g (asi 10 dávek), 7,5 g (asi 250 dávek), LSD – 0,0005 g (asi 10 dávek), 0,006 g (asi 120 dávek), MDMA-base (Extaze) – 1g (asi 10 dávek), 24 g (asi 240 dávek), Amfetamin-base – 0,5 g (asi 10 dávek), 10 g (asi 200 dávek), Metamfetamin-base (Pervitin) – 0,5 g (asi 10 dávek), 10 g (asi 200 dávek), Psilocybin (lysohlávky) – 0,05 g (asi 5 dávek), 3 g (asi 300 dávek).[6]

Takto stanovené množství však byly jen orientační, a nebyly **pro soudy závazné**, nicméně postupem doby byly respektované a akceptované soudy proto, že vycházely z mezinárodních zkušeností a pečlivého zvážení poznatků medicíny o tom, jaká množství omamných a psychotropních látek jsou již způsobila výrazně ohrožit život nebo zdraví jejich konzumenta.

Na tento vývoj reagovala soudní judikatura, a to konkrétně **rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2000, sp. zn. 4 Tz 142/2000**[7], který konstatoval, že za množství větší než malé ve smyslu § 187a odst. 1 tr. zákona je třeba považovat takové množství přechovávané omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, **které vícenásobně - podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých látek - převyšuje běžnou dávku průměrného konzumenta** v případě metamfetaminu – base (pervitinu) desetinásobně. Při posuzování otázky, zda je naplněn tento zákonný znak, nelze činit rozdíl mezi prvokonzumentem a uživatelem těchto látek v pokročilém stadiu závislosti. Pro naplnění znaku přechovávání ve smyslu § 187a odst. 1 tr. zákona postačí po formální stránce jakýkoliv způsob držení omamné nebo psychotropní látky či jedu bez povolení pro sebe. **Musí však jít o držení takové látky v množství převyšujícím dávku potřebnou pro držitele (podle stupně jeho závislosti)**, neboť držení jen jedné dávky konzumentem drog před jejich použitím není přechováváním, ale jen tzv. spotřební držbou, byť by šlo o množství jinak splňující znak množství větší než malé. Toto rozhodnutí poté odkazuje na výše uvedený pokyn Nejvyššího státního zástupce, kdy konstatuje, že pro vymezení množství většího než malého lze přihlídnout k tabulce v příloze č. 1 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 27. 4. 2000. Předmětnou tabulkou i pokynem obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 27. 4. 2000 však dle názoru Nejvyššího soudu, bylo nutno provést jako důkaz u hlavního líčení, neboť se nejedná o obecně závazný právní předpis.

V rozsudku **Nejvyššího soudu 3Tz 56/2001 ze dne 19.4.2001**, Nejvyšší soud na výše uvedené závěry odkázal a navíc doplnil, že s přihlídnutím k množství přechovávaných OPL (pokud nepůjde o hodnoty výrazně pod stanovenou orientační hranicí) bude zpravidla spojena nutnost odborného

posouzení, do jaké míry by bylo dané množství určité drogy způsobilé ohrozit život nebo zdraví jejího držitele, tj. osoby, která tuto látku bez povolení přechovává. K tomuto účelu je zapotřebí přibrat podle § 105 odst. 1 tr. řádu příslušného znalce, a to z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie. Za určitých okolností přicházelo v úvahu i zkoumání znalci z oboru psychiatrie (§ 116 odst. 1 tr. ř.).[8]

V další judikatuře daného období se Nejvyšší soud zabýval i skutečností a zohledněním druhu a kvality OPL při stanovení především znaku většího rozsahu dle § 187 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákona (nyní § 283 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku), kdy dle rozhodnutí uveřejněného pod **R 1/2006**, dospěl Nejvyšší soud k závěru, že **k naplnění znaku většího rozsahu**, je nutné se opřít především o množství omamné nebo psychotropní látky, přípravku obsahujícího omamnou nebo psychotropní látku, s nímž pachatel nakládal a to i **s ohledem na druh a kvalitu této látky**. Současně je však třeba podpůrně zohlednit i další okolnosti, za nichž byl takový čin spáchán, tedy zejména **způsob, jakým pachatel s uvedenými látkami nakládal, dobu, po kterou tak činil, počet osob, jimž je např. opatřil, prodal nebo pro ně přechovával**, případně i jiné skutečnosti.[9] Obdobně poté Nejvyšší soud v usnesení ze dne 12. 5. 2010, sp. zn. 8 Tdo 463/2010 konstatoval, že na naplnění určitého typu rozsahu (většího, značného, velkého) bude možné usuzovat ne toliko z konkrétního množství a kvality omamné nebo psychotropní látky, ale i z dalších okolností, např. **z výše peněžní částky, kterou za takto vyráběnou či distribuovanou látku pachatel buď utržil, anebo utržit chtěl, či mohl, délky doby, po níž pachatel s uvedenými látkami neoprávněně nakládal, eventuálně pro jaký okruh osob byl určen**. Současně je však třeba podpůrně zohlednit i další okolnosti, za nichž byl takový čin spáchán, tedy zejména **způsob, jakým pachatel s uvedenými látkami nakládal**, případně i jiné skutečnosti. Znak „většího rozsahu“, protože je vždy spojen s tím, že směřuje vůči dítěti, nebo dítěti mladšímu patnácti let [§ 283 odst. 2 písm. d), odst. 3 písm. d) tr. zákoníku], bude naplněn již při podstatně menším množství drogy, než představují znaky „značného rozsahu“ podle § 283 odst. 2 písm. c) tr. zákoníku a „velkého“ rozsahu podle § 283 odst. 3 písm. c) tr. zákoníku.

Od 1. 1. 2010 došlo k zásadní změně, když na základě zmocňovacího ustanovení § 289 odst. 2 tr. zákoníku byl zákonný znak množství větší než malé vymezen v nařízení vlády č. [467/2009](#) Sb., kterým bylo pro účely trestního zákoníku stanoveno, co se považuje za jedy a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů, přičemž se vycházelo z toho, že v droze v množství větším než malém musí být obsaženo přinejmenším určité množství účinné látky (ve formě volné báze nebo solí). Zde tedy navázalo vymezení hranice množství většího než malého na výše uvedenou judikaturu (R 1/2006, 8 Tdo 1415/2009). Předmětné nařízení vlády bylo s ohledem na aktuální situaci novelizováno nařízením vlády č. [4/2012](#) Sb.

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 13/12

Ústavní soud svým nálezem sp. zn. Pl. ÚS 13/12, ze dne 23. 7. 2013, zrušil ustanovení § 289 odst. 2 zákona č. [40/2009](#) Sb., trestní zákoník, ve slovech „a jaké je množství větší než malé u omamných látek, psychotropních látek, přípravků je obsahujících a jedů“, a to dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů. Současně zrušil ustanovení § 2 a přílohu č. 2 **nařízení vlády č. 467/2009 Sb.**, ve znění nařízení vlády č. [4/2012](#) Sb. Ústavní soud konstatoval, že normotvorná kompetence prostřednictvím vládních nařízení je samostatnou nařizovací pravomocí podle čl. 78 Ústavy. V takovém případě je vláda oprávněna vydávat nařízení k provedení zákona a v jeho mezích a nepotřebuje k tomu žádné zvláštní zmocnění parlamentu. Ovšem v souladu se zásadami demokratického právního státu je možné i výslovné zmocnění vlády k vydání nařízení. V takových případech platí ústavní podmínka, že rámcové upřesnění takového zmocnění musí být přímo v zákoně. Pokud se s vydáním nařízení vlády nepočítá, zákon mlčí (což však nemusí znamenat, že nelze k provedení zákona a v jeho mezích nařízení vlády vydat). V každém případě nařízení vlády nemůže vybočit ze zákonných mezí – nemůže být praeter legem – a musí se držet v mezích zákona, které jsou

bud' vymezeny výslovně anebo vyplývají ze smyslu a účelu zákona. Zcela volnou úvahu exekutiva nikdy nemá i proto, že je vždy omezena Ústavou, mezinárodními smlouvami a obecnými právními principy.

Z toho tedy podle názoru Ústavního soudu plyne, že ústavní vymezení odvozené normotvorby exekutivy musí být vydáno oprávněným subjektem, nemůže zasahovat do věcí vyhrazených zákonu a musí být zřejmá vůle zákonodárce k úpravě nad zákonný standard, musí být tedy otevřen prostor pro sféru nařízení. Nařízení vlády tedy podobně jako jiný podzákonný předpis může toliko podrobněji konkretizovat problematiku upravenou v základních rysech již samotným zákonem.

Právě s ohledem na to, že ústavodárce svěřil kompetenci k vymezení skutkové podstaty trestného činu výhradně zákonu, vyloučil tím v jiných případech možnou a žádoucí sekundární úpravu věcí nepředvídatelných v momentu přijetí zákona, podléhající častým změnám, podrobnostem zejména technicistního charakteru, kdy zákonný základ může obsahovat jen to nejpodstatnější.[10]

Rozhodujícím motivem pro zrušení předmětného ustanovení trestního zákoníku spočívalo v kritice způsobu vymezení rozsahu „množství většího než malého“, nikoli v tom jak bylo stanoveno, tedy jaké byly kvantitativní hranice.

Nález byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 23. 8. 2013 pod č. 259/2013 Sb, předmětná zrušená ustanovení byla zrušená ke dni vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů. V té chvíli vzniklo právní vakuum, ze kterého vyplynula potřeba sjednotit rozhodovací činnost soudu, kdy reálně hrozila nejednotnost v rozhodování soudů v celé České republice při posuzování trestné činnosti spojené s nakládáním s omamnými a psychotropními látkami, a to i s ohledem na skutečnost, že v důsledku uvedeného rozhodnutí „obživly“ i judikáty, vydané před vydáním citovaného nařízení vlády, které však byly rozporné s pozdější judikaturou, která již vycházela z tohoto nařízení vlády.

Z uvedeného nálezu Ústavního soudu také vyplývalo, že Ústavní soud nepředpokládá přijetí nové právní úpravy, ledaže k ní bude chtít zákonodárce přistoupit v souladu s principy v něm vyloženými. Naopak považoval za relevantní následné dotvoření trestního zákoníku skrze výklad provedený mocí soudní, a v tomto směru dokonce poukázal na konkrétní rozhodnutí Nejvyššího soudu.

Stanovisko trestního kolegia Nejvyšší soud ČR Tpjn 301/2013

Z tohoto důvodu tedy **trestní kolegium Nejvyšší soud ČR dne 13.3.2014 vydalo stanovisko pod sp. zn.: Tpjn 301/2013**, které mimo jiné opětovně stanovilo co je obecně možné považovat za „**množství větší než malé**“ ve smyslu § 284 odst. 1, 2 tr. zákoníku, tedy takové množství přechovávané omamné nebo psychotropní látky, které vícenásobně – podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých látek – převyšuje běžnou dávku obvyklého konzumenta. Orientační hodnoty určující „množství větší než malé“ u omamných látek, psychotropních látek a přípravků je obsahujících jsou uvedeny v příloze k tomuto stanovisku. Při závěru o naplnění uvedeného znaku je třeba podpůrně zohlednit, zda šlo o provokonzumenta či uživatele těchto látek v pokročilém stadiu závislosti, případně i jiné skutečnosti ovlivňující míru ohrožení života nebo zdraví uživatele. Tím se mění právní názor Nejvyššího soudu uvedený v rozhodnutí publikovaném pod č. [46/2000](#) Sb. rozh. tr.

V odůvodnění tohoto stanovisky Nejvyšší soud opětovně definoval a zpřesnil, co konkrétně je „množství větší než malé“ dle § 284 odst. 1 tr. zákoníku, kdy uvedl, že jedná o takové množství přechovávané omamné nebo psychotropní látky nebo jednu, které vícenásobně – podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých látek – převyšuje běžnou dávku obvyklého konzumenta. Vzhledem k tomu, že výchozím množstvím je běžná dávka obvyklého konzumenta, která se v průběhu času může vyvíjet a také vyvíjí, neboť to závisí na mnoha faktorech,

jako jsou např. účinnost běžné dávky, obliba dané drogy, počet prvokonzumentů, tzv. experimentátorů či závislých osob, apod., nelze stanovit množství větší než malé absolutní hodnotou v tom smyslu, že by šlo o nepřekročitelnou hranici z hlediska posouzení trestní odpovědnosti v konkrétním případě trestného činu podle § 283 odst. 1, 2 písm. d) nebo § 284 tr. zákoníku, a to ať už směrem dolů či nahoru, zvláště když se v relevantních tabulkách zpravidla uvádějí hodnoty dvě, a to množství větší než malé (vycházející z tzv. dávek drogy) a množství účinné látky. Vzhledem k tomu je třeba podle názoru trestního kolegia Nejvyššího soudu tyto hodnoty považovat za orientační a v konkrétním případě při stanovení, zda jde o množství větší než malé, je nutné současně podpůrně přihlížet i k dalším okolnostem vztahujícím se k osobě pachatele, a to zejména, zda šlo o prvokonzumenta či uživatele těchto látek v pokročilém stadiu závislosti, případně i jiným skutečnostem ovlivňujícím míru ohrožení života nebo zdraví uživatele. Naproti tomu nelze přihlížet k dalším okolnostem charakterizujícím způsob jednání pachatele, tedy zejména k způsobu, jakým pachatel s uvedenými látkami nakládal, dobu, po kterou tak činil, případně i k jiným skutečnostem, k nimž se přihlíží při určování rozsahu (větší, značný, velký). Tím se mění právní názor uvedený v rozhodnutí publikovaném pod č. [46/2000](#) Sb. rozh. tr.

Důležité je v této souvislosti také připomenout, že stanovené hodnoty v příloze tohoto stanoviska považované za „množství větší než malé“ současně tvoří výchozí úroveň pro další trestním zákoníkem předpokládané hranice [srov. zejména § 283 odst. 2 písm. c), d), odst. 3 písm. c), d) a § 284 odst. 3, 4 tr. zákoníku]. „**Větším rozsahem**“ je podle judikatury **desetinásobek množství** „většího než malého“, „**značným rozsahem**“ je **desetinásobek** takto určeného většího rozsahu a „**velkým rozsahem**“ pak je **desetinásobek** takto určeného značného rozsahu.[11]

Jak je to tedy v současné době konkrétně s množstvím větším než malým u u nás nejrozšířenějšími OPL je uvedeno v tabulce níže[12]:

Typ látky	Mezinárodní nechráněný název v českém jazyce	množství větší než malé	účinná psychotropní látka	nejmenší množství účinně psychotropní látky,
Pervitin	Metamfetamin	více než 1,5 g	(+)-1-fenyl-2-methylaminopropan	0,5 g 0,6 g (hydrochlorid)
Heroin	Heroin	více než 1,5 g	3,6-diacetylmorfin	0,2g 0,22 g (hydrochlorid)
Kokain	Kokain	více než 1 g	methylester benzoyleggoninu	0,54 g 0,6 g (hydrochlorid)
Extáze (MDMA) (MDA) (MDEA)	3,4-Methylen-dioxy-methamfetamin Tenamfetamin N-Ethyl MDA	více než 4 tablety/kapsle nebo více než 0,4 g práškovité či krystalické substance	1-(3,4-methylenedioxyfenyl)-2- methylaminopropan 2-amino-1-(3,4-methylenedioxyfenyl)propan ((+/-)-N-ethyl-alfa-methyl-3,4-(methylenedioxy)fenethylamin)	0,34 g 0,40 g (hydrochlorid)
LSD (LSD-25, (+) Lysergid)	LSD LSD-25	5 papírků, tablet, želatinových kapslí nebo „krystalů“ impregnovaných účinnou látkou	(+)-N,N-diethyllysergamid (diethylamid kyseliny d-lysergové)	0,000134 g 0,000250 g (tartarát)
Marihuana	Konopí	více než 10 gramů sušiny	delta-9-tetrahydrocannabinol	1 g
Hašiš	Pryskyřice z konopí	více než 5 gramů	delta-9-tetrahydrocannabinol	1 g

Poměrně zajímavá situace nastala u marihuany, přesněji řečeno kanabinoidů. Do 31.12. 2009 soudy považovaly za množství větší než malé - v souladu s poznatky lékařské vědy - 0,3 gramu THC. Od 1. 1. 2010 (nařízení vlády 467/2009), bez bližšího zdůvodnění bylo množství větší než malé stanoveno na 1 gram tetrahydrocannabinol (dále jen THC), resp. 1,5 gramu THC, tj. pětinásobně více, pravděpodobně s pojmáním kanabinoidů jako tzv. „lehkých drog“ a jistou formou liberalizace tohoto typu OPL. Nicméně u hašiše obsahující taktéž účinnou složku THC je stanovena výrazně níže, tedy nařízení vlády nedůvodně upřednostňovalo látku THC, je-li obsažená v marihuaně, oproti THC v hašiši, a to výrazně (srov. 1 gram oproti 1,5 gramu THC). Uvedený rozdíl není zdůvodněn, přestože chemicky a zejména juristicky (ve smyslu zákona č. [167/1998](#) Sb., o návykových látkách) jde o látku identickou. Nejvyšší soud při vyhodnocení vše skutečností dospěl k závěru, že množství větší než malé jak u hašiše, tak u marihuany bude stejné a to ve výši nejméně 1g účinné a psychotropní látky ve více než 10g sušiny marihuany, či 5 gramech hašiše. Z této dikce logicky vyplývá, že je-li předmětem zkoumání více než 10 g sušiny marihuany, pak při jakémkoli množství látky označené jako OPL (droga) musí být přítomno nejméně 1 g účinné látky, aby ono jakékoli množství bylo možné považovat za množství větší než malé. Hranice stanovená v množství nejméně 1 g účinné látky je rozhodná pro závěr, že jakékoli zkoumané množství přesahující 10 g sušiny je vždy důvodem jen k tomu, aby se toto množství považovalo za množství větší než malé.

Závěrem je snad nutné ještě podotknout, že držení i množství OPL menší než malé není jednání v souladu s právním řádem, kdy jen společenská škodlivost takového jednání je vnímána jako nižší, na kterou není nutné působit normami trestního práva, v duchu zásady subsidiarity trestní represe, a postačí působení norem práva správního konkrétně přestupkového, kdy jakékoliv držení OPL i v množství menší než malém naplňuje skutkové znaky přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi a to přestupku podle § 30 odst. 1 písm. j) z.č. 200/1990 Sb, neboť neoprávněně přechovával v malém množství pro svoji potřebu omamnou nebo psychotropní látku. Na tuto skutečnost reagoval a tuto potvrdil taktéž Nejvyšší soud ve výše uvedeném stanovisku Tpjn 301/2013.

JUDr. Roman Vicherek,
soudce Okresního soudu v Ostravě

[1] počet výskytů v dané populaci

[2] Viz.- dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[3] František Púry, Pavel Šámal, Alexander Sotolář: K problematice trestněprávního postihu přechovávání drog pro vlastní potřebu, [Právní rozhledy 10/1999, s. 509]

[4] Tamtéž

[5] Pavel Šámal: K problematice množství většího než malého u omamných a psychotropních látek podle § 187a odst. 1 TrZ, [Trestněprávní revue 1/2003, s. 27]

[6] Tamtéž s. 27

[7] uveřejněno pod č. [46/2000](#) Sb.

[8] V projednávané trestní věci ze spisu vyplývalo, že u obviněného bylo zajištěno 14 ks tzv.

„psaníček“ obsahujících 278,4 mg krystalické látky, jež byla chemickou analýzou identifikována jako metamfetamin, jehož celková hmotnost činila 216 mg, tzn., že nedosahovala ani poloviny výše uvedené orientační hodnoty 500 mg. Tomu odpovídaly i závěry znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, podle níž u obviněného, jako osoby nenavklé na metamfetamin a bez jiných chorobných změn, se dá předpokládat, že i kdyby celé zajištěné množství (216 mg metamfetaminu) bylo požitó jednorázově, nemuselo by ohrozit jeho život a v jednotlivých dávkách odpovídajících 15,43 mg pak ani podstatně jeho zdraví. V závěru svého posudku znalkyně poukázala na to, že posouzení případné závislosti obviněného by ovšem bylo v kompetenci znalců z oboru psychiatrie.

[9] Shodně poté Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12 2009, sp. zn. 8 Tdo 1415/2009

[10] Vopálka, V. Prameny správního práva, in: Hendrych, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 70

[11] Obdobně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2013, sp. zn. 15 Tdo 1003/2012

[12] Tabulka je přístupná v plném rozsahu na [www](http://www.epravo.cz), k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ – Sbírká zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)